

INTERNATIONAL CRIMINAL TRIBUNAL FOR THE FORMER YUGOSLAVIA

Case no. IT-95-5/18-T
(The Prosecutor v. Karadžić)
Case no. IT-05-88/2-A
(The Prosecutor v. Tolimir)

Before Trial Chamber III

Judge O-Gon Kwon, Presiding
Judge Howard Morrison
Judge Melville Baird
Judge Flavia Lattanzi, Reserve Judge

Registrar: Mr John Hocking

Date: 1 April 2013

PUBLIC

MOTION TO THE TRIAL CHAMBER TO ADMIT A RESPONSE AND
RESPONSE TO KARADŽIĆ'S MOTION FOR SUBPOENA

Prosecution

Mr Alan Tieger
Ms Hildegard Uertz-Retzlaff
Ms Hildegard Uertz-Retzlaff

Response submitted by:

Mr Zdravko Tolimir
(accused in case no. IT-05-88/2)
Dr Aleksandar Gajić – Legal Advisor

The Accused:

Dr Radovan Karadžić

Standby Counsel:

Mr Richard Harvey

Case no. IT-95-5/18-T (The Prosecutor v. Karadžić)

Case no. IT-05-88/2-A (The Prosecutor v. Tolimir)

Status of Motion: Public

MOTION TO THE TRIAL CHAMBER TO ADMIT A RESPONSE AND
RESPONSE TO KARADŽIĆ'S MOTION FOR SUBPOENA

---

1. On 12 March 2013 Radovan Karadžić submitted to the Trial Chamber a motion for the issue of a *subpoena ad testificandum* to Zdravko Tolimir (Motion),¹ requiring Zdravko Tolimir to testify in his case. Tolimir received a translation of the Motion in a language he understands from the Registry (service for self-representing accused) on 26 March 2013.

2. Zdravko Tolimir, the accused in *The Prosecutor v. Zdravko Tolimir* (no. IT-05-88/2A), hereby submits:

- a) a motion for permission to respond to the Motion; and
- b) a response to the Motion.

A) MOTION TO THE TRIAL CHAMBER TO ADMIT A RESPONSE TO
KARADŽIĆ'S MOTION

3. Zdravko Tolimir hereby requests the Trial Chamber acting in *The Prosecutor versus Karadžić* for permission to file a response to the Motion and asks that it take into account the facts and arguments presented here when deciding on Karadžić's Motion. The Defence in the Tolimir case has been informed by legal advisor Peter Robinson that the Trial Chamber asked to contact the legal advisor in order to find out if Tolimir would be willing to testify in the Karadžić case. The

---

¹ Motion for Subpoena to General Zdravko Tolimir, 12 March 2013

Tolimir Defence considers that it would be best to respond in writing so that Tolimir's position is presented to the Trial Chamber clearly and unambiguously.

4. Zdravko Tolimir is not a party to proceedings in *The Prosecutor versus Karadžić* and therefore has no right to appear in that case unless the Trial Chamber approves his appearance.

5. The circumstances which in this instance justify enabling Tolimir to file a response to the Motion are, first of all, the very sensitive nature of the Motion, which seeks measures against a person who is on trial before the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia (Tribunal), and the fact that the measures that could be taken as a result of this could seriously threaten his rights as an accused before the Tribunal and expose him to criminal prosecution. Namely, in contrast to the issuing of a subpoena to a person who is not accused before the Tribunal or whose first-instance trial has been completed, this is a request that directly relates to the position of an accused before the Tribunal. This includes also the question of jurisdiction for the issuing of subpoenas to persons who are accused before the Tribunal and against whom proceedings have still to be legally concluded.

6. The facts and arguments presented in this response to the Motion may significantly help the Trial Chamber to decide on the Motion, which raises serious and sensitive legal and factual questions that have still not been resolved in the jurisprudence of the Tribunal. According to the research performed by the Tolimir Defence in the short interval since the Motion was filed, this is the first time that a Trial Chamber has had to decide on the issuing of a subpoena to a person accused before the Tribunal against whom proceedings have still to be legally concluded.

B) RESPONSE TO KARADŽIĆ'S MOTION

1) ZDRAVKO TOLIMIR'S STATUS BEFORE THE TRIBUNAL

7. Zdravko Tolimir has the status of an accused before the Tribunal. The indictment against Zdravko Tolimir was filed by the Office of the Prosecutor in February 2005. The current indictment in *The Prosecutor versus Tolimir* is the Third

Amended Indictment of 2009.² Proceedings in *The Prosecutor versus Zdravko Tolimir* are currently at the Appeals stage. After the Trial Judgment was handed down on 12 December 2012, on 11 March 2013 the Tolimir Defence filed a Notice of Appeal citing 41 grounds of appeal.³

8. Having filed a Notice of Appeal against the Judgment of 12 December 2012, the Accused Zdravko Tolimir continues to have the status of an accused before the International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia, and he accordingly has all the rights guaranteed to him by the Statute and the Rules of Procedure and Evidence, as well as other rights emanating from the right to a fair trial that are applicable to someone with the status of an accused person.

2) ZDRAVKO TOLIMIR HAS NO OBLIGATION TO TESTIFY ABOUT FACTS
RELATING TO HIS OWN CASE

9. As the minimum guarantee of the right of persons accused before the Tribunal, Zdravko Tolimir has the right to be presumed innocent until the final conclusion of proceedings before the Tribunal, and the right not to be subjected to questioning or cross-examination on any fact relating to the allegations made against him in the Third Amended Indictment or facts of importance to the Appeals proceedings being conducted before the Tribunal.

10. In the Tolimir case, on 25 February 2010 the Trial Chamber issued the following warning to Zdravko Tolimir:

“You have the right to remain silent during the whole trial. You are not obliged to give evidence, to question witnesses or to make submissions. You may, however, give evidence on your own behalf at the appropriate time, in which case you will be subject to cross-examination. Other than when giving evidence, you are not obliged to answer any questions about the facts of the case, but you should be aware that if you do make statements about the facts during submissions to the Court, such statements may be part of the material considered by the Trial Chamber in reaching its decision on the case.”

---

² For the procedural history in *The Prosecutor versus Zdravko Tolimir*, see: *The Prosecutor v. Zdravko Tolimir*, IT-05-88/2-T, Judgment, 12 December 2012, paras 16-17.

11. Given that proceedings against Tolimir have not been concluded (they are currently at the Appeals stage), Tolimir retains the right not “to answer any questions about the facts of the case” of *The Prosecutor versus Tolimir*.

12. The topics mentioned by Karadžić in his Motion relate directly to questions raised in the Tolimir case. Their nature is such that they go to the very heart of the case. They are therefore covered by Zdravko Tolimir’s right to refuse to answer such questions.

13. In paragraph 18 of his Motion, Karadžić states that “to the extent that General Tolimir may decline to answer a specific question on the basis of his privilege against self-incrimination, Dr. Karadžić would request that the Trial Chamber compel General Tolimir to answer those questions and provide him with the protections against self-incrimination contained in Rule 90(E).”

14. Rule 90(E) of the Rules of Procedure and Evidence envisages that:

“A witness may object to making any statement which might tend to incriminate the witness. The Chamber may, however, compel the witness to answer the question. Testimony compelled in this way shall not be used as evidence in a subsequent prosecution against the witness for any offence other than false testimony.”

15. The giving of such a warning to an accused person who has moved for acquittal on all counts of the indictment would represent a crude violation of the presumption of innocence to which the accused has a right throughout the entire course of proceedings. In the instant case, it is based on the assumption that the accused could give information that would incriminate him. In this context the warning under Rule 90(E) itself represents a violation of the presumption of innocence, and the accused would be compelled to testify on issues which directly relate to his own case and regarding which he has an absolute right to remain silent.

16. The compulsion referred to in Rule 90(E) is a compulsion to make a statement which might be of a self-incriminating nature, but it does not apply to other statements (for example, statements which might be of an exculpatory nature, if they relate to mitigating circumstances, or which are completely neutral on the question of the criminal responsibility of the person giving the statement). The mere assumption that he could make a self-incriminating statement about his own actions represents a

---

³ See: *The Prosecutor v. Zdravko Tolimir*, IT-05-88/2-A, Notice of Appeal.

violation of the presumption of innocence. This is particularly so in the context of Tolimir's assertion that he is not guilty of any of the counts of the indictment.

17. In this specific instance, Karadžić gives one of the topics of his questioning as "General Tolimir is expected to testify that he never informed Dr. Karadžić orally or in writing that prisoners from Srebrenica would be, were being, or had been executed."⁴

18. Karadžić's question is irrelevant because it must be preceded by the question as to whether Tolimir knew that prisoners of war from Srebrenica would be executed, were being executed during the relevant time-period, or had already been executed. At his trial Tolimir stressed in his closing arguments that he did not know anything about the executions, nor did he know, nor could he have known during the relevant time-period about an alleged plan to execute prisoners of war or that prisoners of war were being executed.⁵ Tolimir also stressed in his closing arguments that he had never received any order from either Mladić or Karadžić with regard to the execution of prisoners of war.⁶ Karadžić could therefore see from the available sources the facts that he presented in his closing arguments. Since Tolimir did not know about the executions, Karadžić's question about whether he informed him that executions were being planned, were ongoing or had been completed is, at the very least, irrelevant. /handwritten: In addition, Tolimir had no obligation, nor could he have reported to Karadžić about combat operations in which he did not take part in the said time-period./

19. The other topics are also closely connected to facts presented in *The Prosecutor versus Tolimir*.

---

⁴ Paragraph 10 of the Motion.

⁵ See, for example, *The Prosecutor versus Tolimir*, T.19543: "First of all, the prosecution can have no evidence possibly of the fact that Tolimir knew that a murder operation was ongoing in the relevant time-period or that he decided by his own will or in the absence of his own will to participate in it. He cannot participate in something he knows nothing of."

⁶ See: *The Prosecutor versus Tolimir*, T.19543: "The Prosecution moved that the Trial Chamber should find the accused guilty and to render a life -- a sentence of life imprisonment. The Prosecution based their case on the assumption that Tolimir was -- on an assumption that relies upon the fact that Tolimir was assistant commander for intelligence and security. Now, this request on the part of the Prosecution is based on the fact that Tolimir was Mladic's subordinate and received an order to kill the population in Srebrenica. Let me repeat that Tolimir had never received any sort of order from General Mladic or Karadzic or anyone else with relation to the killing of the prisoners of war. Something that has never happened cannot possibly be proven to have happened, either in this world or in heaven, either before worldly courts or heavenly courts."

20. With respect to the reports mentioned in paragraph 14, which are said to be reports from intelligence and security organs, the Karadžić Defence knows that on those days Tolimir was in the Žepa area. In addition, there are other ways to obtain the relevant details of their contents. For example, one could ask the relevant state organs to disclose them and, in the event that these reports are unavailable, infer from this that they contained nothing incriminating.

21. Tolimir has the right not to be cross-examined by the Prosecution. The questions posed by Karadžić are of such a nature that they place the Prosecution (as the opposing party in the Karadžić case) in a position to cross-examine Tolimir in detail about questions which are of vital importance to *The Prosecutor versus Tolimir* (for example, whether he knew about the murders, whether there was a plan to expel the Muslims from Srebrenica and Žepa, communications that he had or did not have in the relevant time-period with other members of the VRS and members of UNPROFOR, etc.). In other words, the topics raised by Karadžić in paragraphs 9-17 of his Motion touch directly on questions that are posed in *The Prosecutor versus Tolimir* and also the Appeals proceedings, on which the Prosecution could conduct extensive cross-examination.

22. Tolimir has the right as a person accused before the Tribunal not to answer Prosecution questions unless he himself voluntarily agrees to testify either in his own or in some other case. Tolimir has the right as a person accused before the Tribunal to choose whether he will make a statement in his own case which is not subject to cross-examination, or testify with the natural consequence that he will be subjected to cross-examination, or not testify in his own or any other case on questions which touch on *The Prosecutor versus Tolimir*. In the course of proceedings to date Tolimir has not waived his right not to testify in his own or any other case.

3) POTENTIAL CONSEQUENCES OF THE ADMISSION OF KARADŽIĆ'S MOTION

23. Were the Trial Chamber to admit Karadžić's Motion, such a decision would have far-reaching consequences and accused persons could be subjected to

compulsion without precedent in the jurisprudence of the Tribunal – that a person whose trial is still ongoing could be compelled to testify on questions that are of vital importance to their case. Such a decision would represent a turning point in the jurisprudence of the Tribunal, and one taking place in its concluding stages which crudely violates the basic rights of persons accused before the Tribunal.

24. Based on the research into the previous practice of the Tribunal that we have conducted in the short time available to us, neither the prosecution nor the defence has filed motions to issue *subpoena ad testificandum* to persons accused before the Tribunal while proceedings against them were still ongoing. This uniform practice supports the argument that it is an undisputed rule of international criminal law that an accused who is still on trial cannot be compelled to testify, in his own or in any other case before the Tribunal, with regard to facts that touch on his own case and especially his own actions.

4) THE QUESTION OF JURISDICTION FOR THE ISSUING OF SUBPOENAS TO PERSONS WHO ARE ON TRIAL BEFORE THE TRIBUNAL

25. The right of the accused that decisions on his rights as a person accused before the Tribunal should be made by the chamber before which proceedings in his own case are being conducted, in this case the Appeals Chamber composed as determined by the President of the Tribunal in his order of 4 January 2013,⁷ is deeply embedded in the jurisprudence of the Tribunal. Since one of the duties of the judges acting in a given case is to ensure that the rights of the accused are respected and exercised, including the right of the accused not to testify on facts which touch on his case (the right to remain silent), only they can issue a binding order which could result in further criminal prosecution before the Tribunal (in this case for contempt of the Tribunal) or have any influence whatsoever on proceedings and the reaching of a decision in the Tolimir case.

---

⁷ Order Replacing a Judge in a Case before the Appeals Chamber, 4 January 2013

26. Since the Appeals Chamber is responsible for proceedings in the Tolimir case, it would in any event have to be not only informed but also responsible for considering the question of issuing orders that could have an impact on ongoing proceedings in *The Prosecutor versus Tolimir*, or could result in the further criminal prosecution of Tolimir for non-compliance.

5) THE QUESTION OF THE VOLUNTARY NATURE OF TESTIMONY OR THE
OBLIGATION OF THE ACCUSED TO TESTIFY IN HIS AND OTHER CASES
BEFORE THE TRIBUNAL

27. In the instant case, the main question is not whether Tolimir wants or does not want to testify voluntarily on facts which touch on the case of *The Prosecutor versus Tolimir*, but whether the responsible chamber of the Tribunal (the Appeals Chamber acting in the Tolimir case, or the Trial Chamber acting in the Karadžić case) can issue an order requiring him to testify. Any decision Zdravko Tolimir might make rests upon the existence of a legal obligation.

28. Zdravko Tolimir holds that a person accused before the Tribunal is not obliged to testify in his own or in any other case before the Tribunal, and he cites this right in his response to the Motion of Radovan Karadžić.

REQUESTS

29. For at least the above-stated reasons, Zdravko Tolimir requests that the Trial Chamber acting in the Karadžić case:

- allow a response to be filed and take the response into account when reaching its decision;
  - reject Radovan Karadžić's Motion for issue of a subpoena to Zdravko Tolimir,
- or (alternatively):

- declare itself incompetent to issue a subpoena to Zdravko Tolimir.

30. It is further requested that the Trial Chamber acting in the Karadžić case allow Zdravko Tolimir to respond to every motion of Radovan Karadžić or the Prosecution relating to Karadžić's Motion for issue of a subpoena to Zdravko Tolimir.

Number of words /in original/: 2778

/signed/

Zdravko Tolimir

Self-representing accused

/signed/

Dr Aleksandar Gajić

Legal Advisor

МЕЂУНАРОДНИ КРИВИЧНИ ТРИБУНАЛ ЗА БИВШУ ЈУГОСЛАВИЈУ

Предмет бр. ИТ-95-5/18-Т
(Тужилац против Караџића)
Предмет бр. ИТ-05-88/2-А
(Тужилац против Толимира)

Пред Претресним већем III

Судија O-Gon Kwon, председавајући
Судија Howard Morrison
Судија Melville Baird
Судија Flavia Lattanzi, резервни судија

Секретар: г. John Hocking

Датум: 01. Април 2013. Године

ЈАВНО

ЗАХТЕВ ПРЕТРЕСНИМ ВЕЋУ ДА ДОПУСТИ ПОДНОШЕЊЕ ОДГОВОРА И ОДГОВОР НА
КАРАЏИЋЕВ ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ НАЛОГА SUBPOENA AD TESTIFICANDUM

Тужилаштво

г. Alan Tieger

гђа. Hildegard Uertz-Retzlaff

гђа. Hildegard Uertz-Retzlaff

Подносилац одговора:

г. Здравко Толимир

(оптужени у предмету ИТ-05-88/2)

Др Александар Гајић – правни саветник

Оптужени:

Др Радован Караџић

Бранилац у приправности

г. Richard Harvey

Предмет бр. ИТ-95-5/18-Т (Тужилац против Караџића)

Предмет бр. ИТ-05-88/2-А (Тужилац против Толимира)

Статус поднеска: Јаван

ЗАХТЕВ ПРЕТРЕСНОГ ВЕЋА ДА ДОПУСТИ ПОДНОШЕЊЕ ОДГОВОРА И ОДГОВОР НА
КАРАЏИЋЕВ ЗАХТЕВ ЗА ИЗДАВАЊЕ НАЛОГА SUBPOENA AD TESTIFICANDUM

---

1. 12. Марта 2013. године Радован Караџић је поднео захтев Претресном већу за издавање налога *subpoena ad testificandum* Здравку Толимиру¹ (Захтев), којим је тражио да се Здравко Толимир обавезе да сведочи у његовом предмету. Посредством Секретаријата (службе за особе које се самозаступају), превод Захтева на језик који Толимир разуме је достављен 26. марта 2013. године.

2. Овим поднеском Здравко Толимир, оптужени у предмету Тужилац против Здравка Толимира (бр. ИТ-05-88/2-А) подноси

а) захтев за дозволу да одговори на Захтев, и

б) одговор за Захтев.

А) ЗАХТЕВ ДА ПРЕТРЕСНО ВЕЋЕ ОДОБРИ ПОДНОШЕЊЕ ОДГОВОРА НА КАРАЏИЋЕВ ЗАХТЕВ

3. Здравко Толимир овим поднеском од Претресног већа које поступа у предмету *Тужилац против Караџића* тражи дозволу да поднесе одговор на Захтев и да чињенице и аргументацију која се износи у овом поднеску узме у разматрање приликом доношења одлуке по Захтеву Караџића. Одбрана у предмету Толимир је од правног саветника Питера Робинсона добила обавештење да је Претресно веће затражило да

---

¹ Захтев за издавање налога Здравку Толимиру, 12. март 2013. године.

контактира правног саветника како би добили одговор да ли је Толимир вољан да сведочи у предмту Карацић. Одбрана Толимира сматра да је најбоље да се одговор поднесе у писаном облику како би позиција Толимира била презентирана Претресном већу на јасан и недвосмислен начин.

4. Здравко Толимир није страна у поступку *Тужилац против Карацића* и стога нема право иступања у том предмету, осим уколико такво иступање одобри Претресно веће.

5. Околности које у овом случају оправдавају да се Толимиру омогући подношење одговора на Захтев су, првенствено, веома осетљива природа Захтева који се подноси ради издавања мере против особе против које се води кривични поступак пред Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију (Трибунал), и да мере којима поводом тога може бити изложен могу озбиљно угрозити његова права која има као оптужени пред Трибуналом и изложити га кривичном гоњењу. Наиме, за разлику од издавања наредба *subroena* особама које нису оптужене пред судом или против којих је поступак правноснажно окончан, у овом случају реч је о захтеву који се директно односи на положај оптуженог пред Трибуналом. Овим је обухваћено и питање надлежности за издавање налога *subroena* особама које су оптужене пред Трибуналом а у погледу којих поступак још увек није правноснажно окончан.

6. Чињенице и аргументација која се износи у одговору на захтев могу битно помоћи Претресном већу приликом одлучивања о Захтеву којим се покрећу озбиљна и осетљива правна и чињенична питања која још увек нису разрешења у пракси Трибунала. Према истраживању које је одбрана у предмету *Толимир* спровела у кратком временском периоду од подношења захтева, ово је први случај у коме претресно веће треба да одлучује о издавању налога *subroena* особи која је оптужена пред трибуналом и у погледу које поступак није правноснажно окончан.

Б) ОДГОВОР НА ЗАХТЕВ РАДОВАНА КАРАЦИЋА

1) СТАТУС ЗДРАВКА ТОЛИМИРА ПРЕД ТРИБУНАЛОМ

7. Здравко Толимир има статус оптуженог пред Трибуналом. Оптужница против Здравка Толимира поднесена је од стране тужилаштва Трибунала фебруара 2005. године. Важећа оптужница у предмету *Тужилац против Толимира* је Трећа

измењена оптужница из 2009. године.² Поступак у предмету Тужилац против Здравка Толимира тренутно се налази у Жалбеној фази. Наиме, након што је донесена првостепена пресуда 12. децембра 2012. године, 11. марта 2013. године Одбрана у предмету Толимир поднела је најаву жалбе (Notice of Appeal) којом је истакла 41 жалбени основ.³

8. Опужени Здравко Толимир, будући да је поднео најаву жалбе на пресуду од 12. децембра 2012. године, и даље има статус оптуженог пред Међународним кривичним трибуналом за бившу Југославију, и сходно томе, има сва права оптуженог која му гарантују Статут, Правилник о поступку и доказима и друга права која произлазе из права на правично суђење и која се везују за статус оптуженог.

2) ЗДРАВКО ТОЛИМИР НЕМА ОБАВЕЗУ СА СВЕДОЧИ У ВЕЗИ СА ЧИЊЕНИЦАМА КОЈЕ СЕ ТИЧУ ЊЕГОВОГ СЛУЧАЈА

9. Као минималне гаранције права оптужених особа пред Трибуналом, Здравко Толимир има право на претпоставку невиности- која важи све до правноснажног окончања поступка пред Трибуналом, као и да не буде подвргнут испитивању или унакрсном испитивању у погледу ма које чињенице која се везује за оптужбе које су против њега изнесене Трећом измењеном оптужницом или чињеница од значаја за жалбени поступак који се води пред Трибуналом.

10. У предмету *Толимир*, претресно веће је 25. фебруара 2010. године упутило Здравку Толимиру упозорење следеће садржине:

[на српском- превод транскрипта]

„Ви имате право да ћутите током целог суђења. Ви нисте обавезни да сведочите, да испитујете сведоке или да подносите захтеве. Ви, ипак, можете да сведочите у вашу корист у одговарајуће време, у ком случајућу би сте били подвргнути унакрсном испитивању. Осим када је реч о сведочењу, ви нисте обавезни да одговарате на ма које питање које се туче чињеница из овог предмета, али треба да сте свесни да уколико дајете исказе о чињеницама током обраћања Суду, такве изјаве могу бити део материјала које разматра Претресно веће приликом доношења одлуке у овом предмету.“

[на енглеском како је забележено у трабскрипту]

² За процесну историју предмета Тужилац против Здравка Толимира види: The Prosecutor v. Zdravko Tolimir, IT-05-88/2-T, Judgment, 12. December 2012, para. 16-17

³ Вид. The Prosecutor v. Zdravko Tolimir, IT-05-88/2-A, Notice of Appeal.

„You have the right to remain silent during the whole trial. You are not obliged to give evidence, to question witnesses, or to make submissions. You may, however, give evidence on your own behalf at the appropriate time, in which case you will be subject to cross-examination. Other than when giving evidence, you are not obliged to answer any questions about the facts of the case, but you should be aware that if you do make statements about the facts during submissions to the Court, such statements may be part of the material considered by the Trial Chamber in reaching its decision on the case“

11. Како поступак против Толимира није окончан (тренутно се налази у жалбеној фази) Толимир и даље има право „да не одговара на ма које питање које се тиче чињеница предмета“ Тужилац против Толимира.

12. Теме на која је указао Карацић у свом захтеву директно се тичу питања која се покрећу у предмету Толимир. Она су такве природе да чине саму срж предмета. Стога су она обухваћена правом Здравка Толимира да на таква питања не мора да одговара.

13. Карацић је у параграфу 18. свог Захтева истакао „с обзиром да генерал Толимир може одбити да одговори на неко конкретно питање на основу своје повластице против самоокривљавања, др Карацић би затражио од Претресног већа да примора генерала Толимира да одговори на та питања и да му обезбеди заштиту против самоокривљавања која је придвиђена у правилу 90 (Е)“

14. Правилу 90 (Е) Правилника о поступку и доказима предвиђа да се: „сведок може успротивити давању било које изјаве која би га могла инкриминисати. Међутим, веће може приморати сведока да одговори на питање. Сведочење добијено таквом принудом не може се употребити као доказ у каснијем кривичном поступку против сведока за било које кривично дело осим давања лажног исказа“

15. Истицање оваквог упозорења оптуженом који износи захтев да га треба ослободити по свим тачкама оптужнице представљало би грубо кршење претпоставке невиности на коју оптужени има право током целог поступка. У конкретном случају, полази се од тога да оптужени може дати информације које би га инкриминисале. У том контексту само упозорење према правилу 90 (Е) представља кршење претпоставке невисонсоти, а оптужени би био принуђен да сведочи о питањима која су непосредно везана за његов предмет и у погледу којих има апсолутно право на ћутање.

16. Наиме, принуда на коју упућује правило 90 (Е) јесте принуда да се да изјава која би могла бити самоинкриминишуће природе, и не односи се на друге изјаве (примера ради изјаву која би могла бити ослобађајуће природе, ако се тиче олакшавајуће околности или је потупно правно неутрална по питању кривичне одговорности особе која даје исказ). Сама претпоставка да би о својим делима могао дати самоинкриминишући исказ претставља грубу повреду претпоставке невиности. Ово посебно у контексту тврдње Толимира да није крив ни по једној од тачака Оптужнице.

17. У конкретном случају, Карацић је навео, као једну од тема која би била обухваћена његовим испитивањем, да се „од генерала Толимира очекује да сведочи о томе да никада, ни усмено ни писмено, није обавестио Карацића да ће заробљеници из Сребренице бити погубљени, да је њихово погубљење у току или да су већ погубљени.“⁴

18. Карацићево питање је беспредметно будући да му мора претходити питање, да ли је Толимир знао да ће ратни заробљеници из Сребренице бити погубљени, да ли је знао у релевантном периоду да је њихово погубљење у току, или да су погубљени. У свом предмту Толимир је, у завршној речи, истакао да није имао никаква сазнања о погубљењима, нити је у релевантном временском периоду знао или могао да зна о наводном плану погубљења ратних заробљеника или да је погубљење ратних заробљеника у току.⁵ Толимир је такође истакао током завршне речи да никада није добио никакво наређење од Младића или Карацића у вези са погубљењем ратних заробљеника.⁶ Стога, Карацић је могао из доступних извора да види чињенице које је изнео у својој завршној речи. Како Толимир није знао за погубљења, то је питање Карацића да ли га је обавестио да се погубљења планирају, да су у току или да су окончана, у најмању руку беспредметно. Поред тога, Толимир није био обавезан, нити је могао да извештава Карацића о борбеним дејствима и операцијама у којима није учествовао у датом временском периоду.

⁴ Параграф 10 Захтева.

⁵ Види, примера ради Тужилац против Толимира, Т.19543 „First of all, the Prosecution can have no evidence possibly of the fact that Tolimir knew that a murder operation was ongoing in the relevant time-period or that he decided by his own will or in the absence of his own will to participate in it. He cannot participate in something he knows nothing of.“

⁶ Вид: Тужилац против Толимира, Т. 19544: „The Prosecution moved that the Trial Chamber should find the accused guilty and to render a life -- a sentence of life imprisonment. The Prosecution based their case on the assumption that Tolimir was -- on an assumption that relies upon the fact that Tolimir was assistant commander for intelligence and security. Now, this request on the part of the Prosecution is based on the fact that Tolimir was Mladic's subordinate and received an order to kill the population in Srebrenica. Let me repeat that Tolimir had never received any sort of order from General Mladic or Karadzic or anyone else with relation to the killing of the prisoners of war. Something that has never happened cannot possibly be proven to have happened, either in this world or in heaven, either before worldly courts or heavenly courts.“

19. Поред тога остале теме су такође уско везане за чињенице које се постуваљају у предмету Тужилац против Толимира.

20. У погледу извештаја који се наводе у параграфу 14., а за које се износи тврдња да су у питању извештаји обавештајно-безбедносних органа, Одбрани у предмету Карацић је познато да је Толимир тих дана био на подручју Жеке. Поред тога постоје други начини да дође до релевантних података о њиховој садржини. На пример, да затражи њихово обелодањивање од релевантних државних органа и да услед недоступности таквих извештаја из тога изведе инференцију да у њима нема ничег инкриминишућег.

21. Право је Толимира да не буде подвргнут унакрсном испитивању Тужилаштва. Питања која поставља Карацић су такве природе да тужилаштво (као другу процесну страну у предмету Карацић) стављају у позицију да опсежно (унакрсно) испитује Толимира о питањима која су од суштинског значаја за предмет Тужилац против Толимира (примера ради да ли је знао за убиства, да ли је постојао план протеривања муслимана из Сребренице и Жеке, о комуникацијама које је има или није имао у релевантном временском периоду са другим припадницима ВРСа, са припадницима УНПРОФОРa итд). Другим речима, теме које је навео Карацић у параграфима 9-17 свог поднеска су такве да се директно тичу питања која су се постављала у предмету Тужилац против Толимира и која се постављају и у жалбеном поступку у погледу којих би тужилаштво могло да спроводи опсежно унакрсно испитивање.

22. Право је Толимира као оптуженог пред Трибуналом да не одговара на питања тужилаштва осим уколико сам добровољно не пристане да сведочи било у свом или другом предмету. Право је Толимира, као оптуженог пред Трибуналом, да бира, да ли ће да да исказ у свом предмету који не подлеже унакрсном испитивању, да сведочи уз природну последицу да буде подвргнут унакрсном испитивању, или да не сведочи у свом или било ком другом предмету о питањима која се тичу предмета Тужилац против Толимира. У досадашњем току поступка Толимир се није одрекао права да не сведочи у свом или другом предмету.

3) МОГУЋЕ ПОСЛЕДИЦЕ УСВАЈАЊА ЗАХТЕВА КАРАЦИЋА

23. Уколико би Претресно веће усвојило Захтев Карацића, таква одлука би имала далекосежне последице и оптужени би могли бити изложени принуди која је у досадашњој пракси трибунала непозната - да особа којој је суђење у току буде приморана да сведочи о питањима која су од суштинског значаја за њихов предмет. Оваква одлука би представљала прекретницу у пракси Трибунала, и то у његовој завршној фази, којом би се грубо вређала елементарна права оптужених пред Трибуналом.

24. Према истраживању које смо спровели у кратком периоду који нам је стајао на располагању, у досадашњој пракси тужилаштво и одбране нису подносиле захтеве за издавање налога *subpoena ad testificandum* особама који су оптужени пред Трибуналом у временском периоду док траје њихов поступак. Ова јединствена пракса говори у прилог тезе да је неспорно правило међународног кривичног права да оптужени коме је суђење у току не може да буде приморан да сведочи, нити у свом предмету, нити у другим предметима пред Трибуналом у погледу чињеница које се тичу његовог прадмета, поготове не о својим поступцима.

4) ПИТАЊЕ НАДЛЕЖНОСТИ ЗА ИЗДАВАЊЕ НАЛОГА SUBPOENA ОСОБАМА КОЈИМА ЈЕ У ТОКУ ПОСТУПАК ПРЕД ТРИБУНАЛОМ

25. Дубоко је укорено у праксу Трибунала право оптуженог да о његовим правима као оптуженог пред Трибуналом коначно одлучује веће пред којим се води поступак, у овом случају Жалбено веће у саставу који је одредио председник Трибунала својом одлуком од 4. јануара 2013. године⁷. Будући да је део дужности судија које поступају у датом предмету да се старају о поштовању и остваривању права оптуженог, укључујући ту и право оптуженог да не сведочи о чињеницама које се тичу његовог случаја (*the right to remain silent*), то једино они могу издавати оптуженом

⁷ Тужилац против Толимира, ИТ-05-88/2-А, Налог којим се замењује судија у предмету пред Жалбеним већем, 04. јануара 2013.

налоге чије непоштовање би могло да има за последицу додатно кривично гоњење пред Трибуналом (у конкретном случају због непоштовања суда) или да има било какав утицај на поступак или доношење одлуке у предмету Толимир.

26. Будући да је Жалбено веће надлежно да поступа у предмету Толимир, то би оно, у сваком случају, морало да буде не само обавештено, већ би ~~и~~ оно морало да буде надлежно за разматрање питања издавања налога који би могли да имају утицаја на текући поступак у предмету *Тужилац против Толимира* или чије непоштовање би могло да има за последицу додатно кривично гоњење Толимира.

5) ПИТАЊЕ ДОБРОВОЉНОСТИ СВЕДОЧЕЊА ИЛИ ОБАВЕЗА ОПТУЖЕНОГ ДА СВЕДОЧИ У СВОМ ИЛИ ДРУГОМ ПРЕДМЕТУ ПРЕД ТРИБУНАЛОМ

27. У конкретном предмету, главно питање није да ли Толимир хоће или неће добровољно да сведочи о чињеницама које се тичу и предмета *Тужилац против Толимира*, већ да ли се одлуком надлежног већа Трибунала (жалбеног већа које поступа у предмету Толимир, или претресног већа које поступа у предмету *Карацић*) Толимиру може наметнути обавеза да сведочи. Свако изјашњавање Здравка Толимира условљено је постојањем правне обавезе.

28. Тврдња Здравка Толимира је да оптужени пред Трибуналом нема обавезу да сведочи било у свом или неком другом предмету пред Трибуналом, и на ово право се позива у свом одговору на Захтев Радована Карацића.

ЗАХТЕВИ

29. Из најмање горе изнесених разлога, Здравко Толимир од Претресног већа које поступа у предмету *Карацић* тражи да:

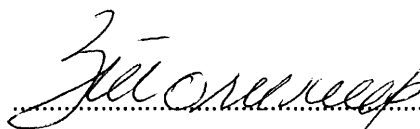
- дозволи подношење одговора и да одговор узме у разматрање приликом доношења одлуке.
- да одбије захтев Радована Карацића за издавање налога *subpoena* Здравку Толимиру

или (алтернативно)

-да се огласи ненадлежним за издавање налога *subpoena* Здравку Толимиру.

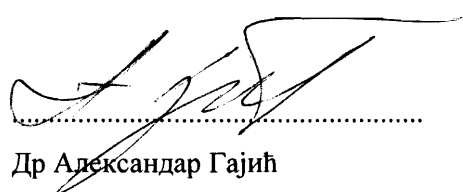
30. Од Претресног већа које поступа у предмету Карацић се даље тражи да Здравку Толимиру омогући да одговори на сваки поднесак Радована Карацића или Тужилаштва који буду поднесени поводом Захтева Карацића за издавање налога *subpoena* Здравку Толимиру.

Број речи:2778

Здравко Толимир

Оптужени који се сам брани

Др Александар Гајић

Правни саветник